

... ORTADOĞU GÜNDEMİ ...

1 Haziran 2022

- İsrail askerlerinin işgal altındaki Batı Şeria'da açtığı ateş sonucu Filistinli gazeteci Gufran Verasine hayatını kaybetti.
- Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) Dış Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanı Sani ez-Zuyudi, bir gün önce Twitter hesabından İsrail ile kapsamlı ekonomik ortaklık anlaşması imzaladıklarını duyurarak, "Anlaşma, gelecek beş yıl içinde iki ülke arasındaki petrol dışı ticarette yılda 10 milyar dolar artışa yol açacak" paylaşımında bulundu.
- Yemen Başbakanı Muin Abdulmelik, gelecek üç ay içinde Hindistan ve Polonya'dan 500 bin ton buğday ithal edeceklerini açıkladı.
- Dünya Bankası Ortadoğu Direktörü Saroj Kumar Jha, yapılan erken uyarılara rağmen Lübnan'ın, ekonomik ve finansal sisteminde reform yapmak için birçok fırsatı kaçırdığını söyledi.
- İsrail Ordusu, hava sahasına giren bir İHA'yı (insansız hava aracı) düşürdüğünü duyurdu.

2 Haziran 2022

- İsrail Parlamentosu (Knesset), üniversiteler de dâhil olmak üzere devletin desteklediği ve finanse ettiği kurumlarda Filistin bayraklarının asılmasını yasaklayan yasa tasarısına onay verdi.
- İran Petrol Bakanı Cevad Uci, ülkesinin günlük ham petrol üretim kapasitesinin 4 milyon varile ulaştığını belirterek küresel enerji ihtiyacının bir kısmını karşılamaya hazır olduklarını söyledi.
- Tunus'ta 5 siyasi parti, 25 Temmuz'da düzenlenecek yeni anayasa referandumunu boykot etmek için ülke çapında çalışma yürütme kararı aldı.

3 Haziran 2022

- İsrail Başbakanı Naftali Bennett, İran'ın nükleer silah geliştirme olasılığına karşı diplomasi yolunu tercih ettiklerini ancak nükleer programı engellemek için İran'a karşı "eyleme geçme hakkını saklı tuttuklarını" belirtti.

4 Haziran 2022

- Lübnan Dışişleri Bakanı Abdullah Buhabib, Suriyeli mültecilerin Lübnan'da kalması hususunda Avrupalılarla iş birliği yapmayacaklarını söyledi.

6 Haziran 2022

- Türkiye ve Rusya, Ukrayna'dan tahıl ihracatı yapılmasının önündeki engellerin kaldırılması için birlikte çalışacak. Konu, Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov'un çarşamba günü Ankara'ya yapacağı ziyarette ele alınacak.
- Fanatik Yahudi yerleşimciler, işgal altındaki Doğu Kudüs'te bulunan Mescid-i Aksa'ya üst üste ikinci gün baskın düzenledi. İşgalciler İsrail güçleri eşlik etti.
- Terör örgütü PKK yandaşları, Avrupa'nın birçok ülkesinde sözde etkinlik maskesini kullanarak propaganda yapmaktadır. İtalya'da gösteri düzenleyen PKK yandaşlarına bu kez Palermo Belediye Başkanı Leoluca Orlando da destek verdi.

7 Haziran 2022

- Sudan'ın Batı Darfur ve Güney Kurdufan eyaletlerindeki kabile çatışmalarında 27 kişi hayatını kaybetti.
- Libya Devlet Yüksek Konseyi'nin oturumu, Tobruk'taki Temsilciler Meclisi'nce (TM) başbakan seçilen Fethi Başağa'yı destekleyen bazı üyelerinin boykotu sonucu 2 ay için de beşinci kez iptal oldu.
- İsrail Savunma Bakanı Benny Gantz, Lübnan ile ihtilafı deniz sahası ve buradan gaz çıkarılmasıyla ilgili anlaşmazlığın ABD ara buluculuğundaki müzakereler yoluyla çözüleceğini söyledi.

8 Haziran 2022

- Irak Başbakanı Mustafa el-Kazimi, başkent Bağdat'ta Suudi Arabistan ile İran arasında gerçekleştirilen görüşmelerin ileri aşamalara ulaştığını duyurdu.
- İsrail, Lübnan'ın itirazlarına rağmen Doğu Akdeniz'deki Kariş sahasında gaz arama çalışmalarına devam edeceğini açıkladı.
- Cezayir, Batı Sahra sorununda politikasını Fas'tan yana değiştiren İspanya ile 20 yıllık geçmiş olan dostluk ve iyi komşuluk anlaşmasını "ivedilikle askıya alma" kararı aldı.

9 Haziran 2022

- Somali'nin yeni Cumhurbaşkanı Hasan Şeyh Mahmud, başkent Mogadişu'da yapılan törenle görevine resmen başladı. Törene komşu ülkelerin liderleri katıldı.
- Irak'ın Duhok kentinde, terör örgütü PKK'nın, Irak Kürt Bölgesel Yönetimi'ne bağlı Peşmerge güçlerine saldırı düzenlediği bildirildi.
- İran petrolü taşıdığı için ABD'nin talebi üzerine Yunan makamlarınca alıkonulan Lana isimli tankerdeki petrole ilişkin alıkoyma ve başka gemiye transfer kararı iptal edildi.

10 Haziran 2022

- Yunanistan, Doğu Ege adalarının silahlandırıldığına ilişkin açıklamaları reddetmeyerek, bunun kendini savunma hakkı olduğunu ileri sürüyor.
- BM, son yıllarda Akdeniz'i geçerek Avrupa'ya ulaşan mülteci ve göçmenlerin sayısı 2015'e göre azalsa da yolculukların daha ölümcül hâle geldiği uyarısında bulundu.
- Lübnan Başbakanı Necib Mikati, 31 Ekim'de gerçekleştirilmesi planlanan cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ertelenebileceğini ancak yapılacağını söyledi.

11 Haziran 2022

- Tunus, Libya ve Cezayir dışişleri bakanları, Libya'daki siyasi krizin seçimler yoluyla aşılması konusunda ele aldı.
- İsrail'in, İran'dan gelecek füze saldırılarına karşı erken uyarı verecek radar sistemlerini BAE ve Bahreyn'e kurduğu ileri sürüldü.
- Rusya ile Çin'i Amur Nehri üzerinden birbirine bağlayan ve iki ülke arasındaki ekonomik ilişkileri geliştirilmesi beklenen ilk otoyol köprüsü açıldı.

12 Haziran 2022

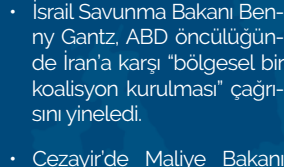
- Fransa'da milletvekillerinin belirleneceği genel seçimlerin ilk turu başladı.
- İran Dışişleri Bakanı Hüseyin Emir Abdullahiyani ve BM Genel Sekreteri Antonio Guterres, İran'a uygulanan yaptırımların kaldırılması, nükleer müzakerelerle bölgesel ve uluslararası gelişmeleri ele aldı.

13 Haziran 2022

- Irak'ta seçimlerin üzerinden 8 ay geçmesine rağmen hükümet kurulamıyor. Meclisteki Sadr Hareketi üyesi milletvekilleri istifası, hareketin lideri Mukteda es-Sadr'ın talimatının ardından geldi.
- Sudan'da 15 bin 800 küçükbaş hayvanın yüklendiği gemi, Sevakin şehrindeki Osman Dikna Limanı'ndan ayrılırken battı.
- ABD Başkanı Joe Biden'ın önümüzdeki ay Suudi Arabistan ve İsrail'i ziyaret edeceği ve Beyaz Saray'ın da söz konusu ziyareti bu hafta açıklamayı planladığını öne sürüldü. Öte yandan ziyaretin tek konusunun petrol üretimi olmayacağı belirtildi.
- Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı Yönetim Kurulunun (IAEA) bazı nükleer tesislerde gözlem için kullandığı kameraları kapatan İran, söz konusu kameraların akıbetinin müzakerelerde sağlanacak iş birliğine bağlı olduğunu duyurdu.
- Lübnan Cumhurbaşkanı Mişel Avn, İsrail'in Lübnan'a saldırı tehditlerini kabul etmediklerini ve tartışmalı deniz sınırındaki petrol ve gaz haklarından vazgeçmeyeceklerini söyledi.
- Tunus'taki Nahda Hareketi, 2014 Anayasası'nın "Ülkenin dili Arapça, dini İslam" yazan birinci maddesinin kaldırılması girişimlerine karşı uyardı bulundu.

14 Haziran 2022

- İsrail Savunma Bakanı Benyamin Gantz, ABD öncülüğünde İran'a karşı "bölgesel bir koalisyon kurulması" çağrısını yineledi.
- Cezayir'de Maliye Bakanı Abdurrahman Raviye, yaklaşık 4 ay sonra Cumhurbaşkanı Abdülmecid Tebbun tarafından görevinden alındı.
- İsrail, Batı Şeria ve Suudi Arabistan'ı 13-16 Temmuz'da ziyaret edecek ABD Başkanı Joe Biden'ın, Suudi Arabistan Velihaht Prensi Muhammed bin Selman ile görüşmesi bekleniyor.
- İran'da Çalışma ve Sosyal Refah Bakanı Hüccetullah Abdulmeliki görevini bıraktı. İstifa gerekçesi açıklanmadı.

15 Haziran 2022

- Tunus açıklarında düzensiz göçmenleri taşıyan iki teknenin battığı, denize düşen 72 göçmenin ise sahil güvenlik ekiplerince kurtarıldığı duyuruldu.
- Suriye krizine çözüm amaçlı oluşturulan Astana görüşmelerinin garantörleri Türkiye, Rusya ve İran heyetleri, Kazakistan'ın başkenti Nur Sultan'da 18. kez bir araya geldi.
- Irak'ta seçim galibi Sadr Hareketi lideri Mukteda es-Sadr, vekillerinin istifası ve siyasetten çekilme kararından geri dönmeyeceklerini söyledi.

16 Haziran 2022

- NATO üyesi ülkelerin savunma bakanları, Rusya ile savaşan Ukrayna'ya yapılacak yardımları ele almak üzere bir araya geldi.
- Irak güvenlik güçleri Kerük, Musul ve Diyalı kentlerinde terör örgütü DEAŞ'a karşı geniş çaplı operasyon başlattı. Operasyonlarda 4 terörist etkisiz hâle getirirken, örgüte ait çok sayıda sığınak da imha edildi.
- ABD öncülüğündeki DEAŞ ile mücadele koalisyonu, Suriye'de operasyon düzenledi. Operasyonda, terör örgütü DEAŞ'ın üst düzey bir elebaşını ele geçirildiği duyuruldu.
- İran Cumhurbaşkanı İbrahim Reisi, bölgesel sorunların çözmenin tek yolunun bölge ülkeleri arasındaki diyalog olduğunu söyledi. Reisi, "Yabancıların müdahalesi sorunları çözmediği gibi daha da artırıyor" dedi.

17 Haziran 2022

- Rusya Tarım Bakanı Dmitry Patrushev, ülkenin tahıl hasadının bu yıl 130 milyon tona ulaşabileceğini, ürünlerin dış pazarda sadece dost ülkelere yapılacağını söyledi.
- Rusya-Ukrayna arasındaki savaşın ardından Afrika ülkelerinin başkanlarına kitayı daha fazla gıda üreten bir bölge hâline getirecek politikaları güçlendirme çağrısı yapıldı.

18 Haziran 2022

- Yemen Ordusu, İran destekli Husilerin yürürlükteki ateşkesi ihlal etmesi sonucu 4 askerini öldürdüğünü, 17 askerini yaralandığını açıkladı.
- Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), Cezayir'de Cezayir Osmanlı Mirası Araştırmaları Merkezi kurdu.
- Rum Millî Muhafız Ordusunun askerî tatbikatında bir skandala imza atıldı. Güney Kıbrıs'taki tatbikata katılan bir isim dikkat çekti: Rum gazeteci Lazaros Mavros. Terör örgütü PKK ele başı Öcalan'ın yakalanmadan önce kullandığı sahte pasaport ismi.
- Tunus'ta yeni anayasa taslağının hazır olduğu ve 20 Haziran'da Cumhurbaşkanı Kays Said'e sunulacağı duyuruldu.

20 Haziran 2022

- Lübnan Başbakanı Necib Mikati, uluslararası toplumun destek vermemesi hâlinde Suriyeli mültecilerin yasal yollardan ülkeden çıkarılması için adım atacaklarını söyledi.
- Cezayir Cumhurbaşkanı Abdülmecid Tebbun, ülke tarihinde ilk defa İngilizcenin yabancı dil olarak ilkokullarda öğretilmesi talimatı verdi.
- İsrail Savunma Bakanı Benny Gantz, ülkede koalisyon hükümetinin erken seçim kararı alması üzerine, "Bu akşam ne yazık ki hükümet değişikliği faslını gerçekleştiriyoruz" ifadesini kullandı.

22 Haziran 2022

- Suudi Arabistan Veliâhtı ve Başbakan Yardımcısı Prens Muhammed bin Selman bin Abdülaziz el-Suud, Türkiye'ye resmî bir ziyaret gerçekleştirdi. Görüşmelerde, siyasi, ekonomik, askerî, güvenlik ve kültürel ilişkiler dâhil olmak üzere iki ülke arasındaki ikili ilişkilerde yeni bir iş birliği döneminin başlamasına yönelik ortak kararlılık vurgusu yapıldı.
- İsrail'de ekim ayında erken seçimlere gidilmesi amacıyla meclisin feshedilmesini içeren tasarı düzenlenen hazırlık oturumunda onaylandı.

19 Haziran 2022

- Suudi Arabistan, bu seneki hac planını kamuoyuyla paylaştı. Krallığın bu yıl hac mevsimi için şu ana kadarki en büyük operasyonel planını hazırladığı ve söz konusu hazırlığın 2030 Vizyonu kapsamındaki stratejik hedefleriyle bağlantılı olacağı dile getirildi.
- NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, Ukrayna'daki savaşın yıllarca sürebileceğini söyledi.

21 Haziran 2022

- Afrika kıtasının en büyük askerî tatbikatı kabul edilen "Afrika Aslanı 2022" Fas'ta başladı.
- AB, Mısır ile 2027'ye kadar sürecek ülkenin yeşil ve dijital dönüşümü, dış politika, insan hakları ve hukukun üstünlüğünü içeren konularda ortaklık yapacak.

23 Haziran 2022

- İsrail Dışişleri Bakanı Yair Lapid, resmî temaslarda bulunmak üzere Ankara'ya geldi.
- Lübnan Cumhurbaşkanı Mişel Avn, 15 Mayıs'ta yapılan genel seçimlerin ardından yeni hükümeti kurma görevini mevcut Başbakan Necib Mikati'ye verdi.

27 Haziran 2022

- İşgal altındaki Batı Şeria'da baskınlarını sürdüren İsrail güçleri, 20 Filistinliyi gözaltına aldı; bir kişiyi de baskınlar sırasında gerçek merminle yaraladı.